

Školitelský posudek bakalářské práce

Martiny Šimsově

Josef Proksch a jeho metodika výuky hry na klavír (ve světle šesti sešitů Praktické školy hry na piano)

Ústav hudební vědy FF UK, Praha 2017

Osobnost hudebního pedagoga a ředitele nejrenomovanějšího pražského ústavu zůstává stále i přes značné pokroky nedoceněna, a to nejen z hlediska pedagogického působení, ale také z hlediska utváření podoby pražského hudebního života druhé třetiny 19. století. Nejčastěji byl samozřejmě zmiňován v souvislosti s Bedřichem Smetanou, který byl, jak známo, jeho soukromým žákem. Pokrok poznání jeho osobnosti vždy souvisel s objevy nových pramenných skutečností. První taková zásadní vlna se datuje do počátku 70. let 20. století, kdy bylo prokázáno rozhodující působení Proksche na Smetanu, a to tím, že byl přesně odhalen výukový program, při němž Proksch využil nejnovější a ve své době jedinečnou nauku o kompozici od A. B. Marxe. Druhá vlna zájmu byla iniciována objevem Dr. Peškové a Dr. Richtera dosud skrytých a nezpracovaných materiálů z Prokschovy pozůstalosti v Archivu Pražské konzervatoře. První velkou prací z nich vytěžila Eva Kopecká–Hazdrová a lze říci, že z nich žije a čerpá prokschovské bádání dodnes (jako další podnět k tomu přibyl v nedávné době objev Prokschovy knihovny, která se jako celek překvapivě zachovala v pozůstalosti jednoho vídeňského antikváře).

Téma bakalářské práce Martiny Šimsově se může na první pohled zdát jako patřící k oněm tématům, které badatelé již dostatečně často zpracovávali. Přesto ve své práci dokázala přinést nová důležitá sdělení jako např. už na začátku práce stručný Prokschův životopis, v němž se objevila některá neznámá nebo nezachycená fakta jako je pasus z Klárových vzpomínek, v jehož ústavu slepý Proksch po určitou dobu pobýval. Jako podnětná se jeví také rozsáhlá kapitola o dosavadním bádání o Prokschovi, která užitečně shrnuje různé rozseté výsledky výzkumu v českých zemích, jež ukazují a shrnují na jedné straně nové poznatky obsažené např. i ve studentských pracích, na druhé straně ale také stereotypní okruhy otázek, v nichž se někteří pohybují. Při vlastním výzkumu šesti sešitů po celé Evropě rozšířené Prokschovy praktické školy klavírní hry vykonala Šimsová záslužnou práci v identifikaci různých jejích variant, které více či méně pozměněny a pod různými souhrnnými tituly jsou k nalezení v hudebních knihovnách (jejich lokalizaci v Čechách autorka přímo uvádí). Kromě charakteristiky Prokschova postupu při výuce je důležité, že si Šimsová všímá repertoáru skladeb, jež Proksch využívá a hlavně, že je konfrontuje s hojně zachovanými programy veřejných vystoupení žáků jeho hudebního ústavu, tzn., že rozšiřuje naše znalosti o hudbě, která žila, protože zněla v hudební Praze 19. století a o níž stále mnoho nevíme. Jedním z prvních podnětů k tomuto zaměření na skladbu repertoáru byla hned na počátku jiná bakalářská práce z Masarykovy univerzity označující Proksche přímo za průkopníka bachovské renesance.

Práce je psána přehledně, hojně, ale produktivně využívá tabulky a při jejím vzniku bylo potěšitelné sledovat, jak autorka postupně rozvíjí svou vědeckou invenci. Bakalářskou práci Martiny Šimsově s potěšením doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.

V Buštěhradě 29. 8. 2017

Prof. PhDr. Marta Ottlová